

Áchim- emlékünnepe

Az Áchim-centenárium alkalmából rendezett ünnepsorozat hétfőn folytatódott Békéscsabán. Az Ifjúsági Házban emlékülésre került sor, amelyre hazánk minden tájáról érkeztek vendégek. A díszelnökségben helyet foglalt többek között dr. Bencsik István a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtákará, Mód Aladár professzor, Vass Henrik az MSZMP Párttörténeti Intézetének igazgatója, Hunya István a MEDOSZ országos elnöke, a párt és társadalmi szervek számos képviselője.

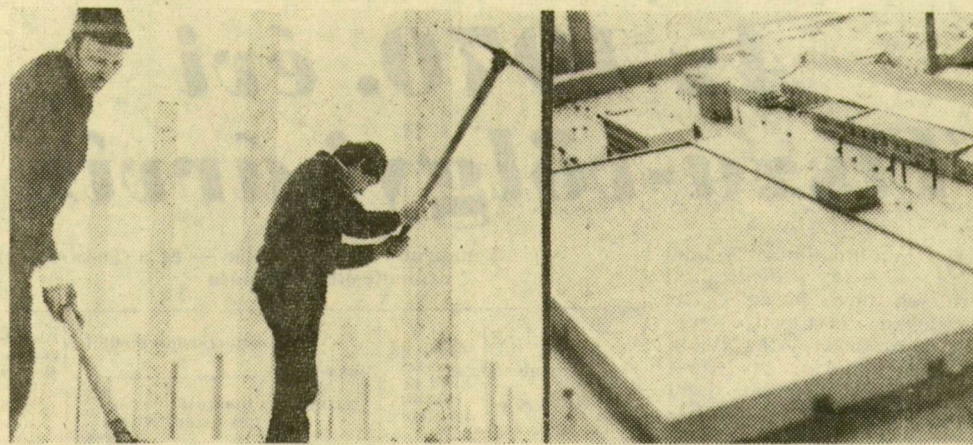
Féja Géza író méltatta Áchim L. Andrást életét, munkásságát.

Kettős kút- kiképzés Algyőn

A szegedi kőolajfúrási üzem olajbányászai különleges feladatot kapnak az idén: az előzetes programtól eltérően az olajtermelés növelése érdekében összesen 70 ügynevezett szelektív kutatást kell kiképezniük a szegedi szénhidrogénmedencében, az algyői területen, illetve a Tisza-Maros szögben és másutt. A szelektív, másnéven kettős kút ugyanis azzal az előnnyel rendelkezik, hogy a közönséges gáz-, illetve olajkutatással szemben, hogy szerkezete révén egyszerre

két olajtermelő réteget csapolhatnak meg a kutatók. Az utóbbi időben biztató eredményeket hoztak a szeizmikus mérések a Középföldén, illetve a Nyírségben. Három szegedi berendezést az idén már ide telepítenek át. Az elmúlt évekhez képest ennek megfelelően csökkent a szegedi kőolajfúrási üzem fúrási feladata is. Míg tavaly a kitűzött 165 ezer méter fúrási munka helyett 181 ezer 514 métert fúrtak a berendezések, az idén ennél kevesebbre lesz szükség. A szegedi üzem munkája azonban nem mérséklődik, hiszen Nagyalföldi Fejtáró és Kutató Üzem 890 millió kutatási költségvetéséből továbbra is 65-70 százaléknál részese-dik az üzem.

A szegedi olajbányászok az elmúlt években több új technológiai megoldást alkalmaztak a kútfúrások idejének megrövidítésére. Ez nemcsak idő- hanem költség-megtakarítást is jelent. Az idén azonban fáradozik a szegedi üzem kollektívja, hogy a kutatási költségek 1-2 százalékát megtakarítsák.

Kézben a messzelátó

Az ajtó mellett tábla. Kaligrafikus betűkkel ráírva: Kónya Sándorné pártbiz. titkár. Benn a pártirodán süppedő, műbortapadású fotelek. Magas, energikus asz-szony az íróasztalnál.

Tollal és fényképezőgéppel jöttünk ide, a Kenderfonó és Szövőipari Vállalat központi gyárába. Információért, lencsevégre kapható képmáért. Csak hogy nem is annyira a vállalati jelenébe, mint a jövőjébe akarunk bepillantani.

Mit tesz ilyenkor a fotóriporter? Odasétál, ahol a KSZV új szövedéjét alapozzák. Íme már kirajzolódott az alapok, az oszlopok is sorakoznak. Kattint; megörökíti a mai napot. Aztán újra kattint, ezúttal a kultúrteremben vszi célba az új szövecsarnok, a megújuló gyár makettjét: nézzetek egy kicsit a jövőbe is.

országos elvek, gazdaságpolitikai célok mutatták ugyan az irányt, de ezt a helyi viszonyokra alkalmazni, méretre csiszolni...!

A nagyobb önállósággal jár, hogy a vállalat maga készítheti középtávú tervét. No persze, ez a gazdasági vezető dolga. De hogy a „házi” öt éves terv a párt gazdaságpolitikájának szellemében készüljön, az a pártbizottságok, alapszervezetek ügye-gondja minden üzemben.

— Hogyan is fogtak hozzá? — kérdezősködöm. Lelki szemem előtt felkődlik egy kép. Messzelátó a kézben, olyan ügyes optikai szerkezet, amivel nemcsak hogy látjuk: szándékaink szerintek is látjuk a jövőt. Egy elmes optikai szerkezet, ami világosabba teszi a célhoz vezető utat.

— Munka, munka és munka — ezt mondja minden szavával Kónya Sándorné. Igen, így „távesőveztek” a pártbizottság tagjai, a vezető kommunisták a holnapot. Így kutatták a módszereket, ki-ki az általa legismertebb területen vizsgálódva, javaslatokat, bírálatokat, tapasztalatokat elemezve.

„A pártbizottság felhívja minden pártalapszervezet, minden kommunista figyelmét, hogy kötelessége példás helytállással, egyéni példamutatással, színvonalas pártmunkával elősegíteni gazdaságpolitikai céljainak megvalósítását.”

A TETTEKEN A SOR

Lapozgatok a bordófedelű

könyvecskében. Céltudatos, lényegre törő mondatok. Fokozni a gazdálkodás hatékonyságát. A munka- és üzemszervezés fejlesztése. Korszerűsítés, új technológiák, jobb minőség. Munkafegyelem. Önköltségszökkentés. A hazai fogyasztóknak kedvező árpolitika. A versenyképesség fokozása.

— Ábrándozás ez is — mondja a gözölgő feketé mellől a párttitkár —, de nagyon fegyelemzetten ábrándozunk. Szüntelenül hangoztatjuk: nem a vágyaktól, hanem kinek-kinek a személyes szorgalmától függ, milyen lesz a következő öt év mérlege.

Sponner Jenő, a vállalati szakszervezeti tanács titkára, egyben a pártbizottság agit. prop. felelőse is. Egy szeminárium és egy munkásakadémia között néhány percre ő is bekapcsolódik a beszélgetésbe.

Próbáljuk tovább építeni a szövődét. Képzlet-építőmester serénykedik: tágas, világos csarnok, modern gépek, korszerű fürdők, öltözők. Új szociális létesítmények másutt is. Sporttelep a munkásszálloda lakóinak. Praktikus munkaruhák. A gondoskodás nőprogramja. Az üzemi éghajlat ideális, húsz fok körüli kellemes munkahelyi közérzetet mérnek a hangulatműszerek a vállalat üzemeiben.

Ábrándozás? Az is. De a keretek adottak. Csak a szavakat kell megtölteni tartalommal. Mint téglákkal, hogy fal legyen belőlük.

— Természetes, hogy az emberek a munkakörülmények javítására, a bérezésre, a jutalmazásra figyelnek leginkább — mondják beszélgetőpartnereim — 15 százalékos bérnövekedést, az egy főre jutó jövedelem 16 százalékos növelését tűztük ki célul. Az 5 százalékos ideál bérfejlesztést igyekszünk minél ösztönzőbben felhasználni.

Kónya Sándorné: — Az az elvünk, hogy a gazdasági vezetők találkozzanak többen a dolgozókkal. Informálódjanak és tájékozódassanak is. És ha — akár taggyűlésen, akár más fórumon — föltesznek egy kérdést a munkásaink, arra térjenek vissza, értékeljék az elhangzott javaslatokat.

Sponner Jenő: — A termelési tanácskozásokon ne nyakatekert, idegen szavakkal megtűzdelt előadásban ismertetsek az eredményeket, tennivalókat a vezetők. Az öt évre szóló kollektív szerződéseknél is gondunk lesz rá, hogy — például — az anyagi ösztönzés a dolgozók számára érthető, világos bérrendszerre épüljön.

— Fejlődött-e a demokratizmus?

— Igen — mondja Sponner Jenő —, de magunkkal is elégedetlenek vagyunk. S mit szépsítük? Inkább lépünk előre.

— Idefigyeljen — szól közbe Kónyáné —, nagyon kácfantós dolog ez néha. Nekem a múltkor egy 30 éve itt dolgozó asszonyt, kitüntetés is van, kézen kellett a vezetőhöz odahúzni: mondja csak el, mi a kérése. Erkölc alap van, beleszólás nincs. A másik véglet: két napja jött ide valaki, és már veri az asztalt, követelődzik.

PREMIER PLAN

— Itt vannak a középvezetők, művezetők — folytatja —, nagyon sok múlik rajtuk. Elkötelezés vagy jó hangulat éppúgy, mint a munka folyamatossága, a jobb vagy gyengébb kereset.

Kórász Gyula segédművezető és bizalmi. Elmondja, hogyan beszéltek a termelés javításáról a legutóbbi pártcsoport értekezleten. De arra már külön kell rávezetnie a titkárnak, hogy a délutáni műszakban álló szövőgépekre átvihetők az asszonyokat az éjszakások közül.

— Maguk kommunista gazdasági vezetők. Hát szólnak: nézze Julis néni, magának biztos jobb lenne így. Arra az egy hétre is könyvnevelés, nem?

Tóth Józsefné, a IV-es pártalapszervezet titkára: — Legutóbbi taggyűlésünkön már a „bontott” tervet, az 1971-es tennivalókat vitattuk meg. Konkrét eseteket, hibákat tetek szóva az elvárások. Például a munkafegyelem lazaságait. Hogy nincs folyamatos kiszolgálás, nem használják ki eléggé a munkaidőt.

Az ember, aki a jövőbe akar pillantani, előbb-utóbb rájön: mélyebben kell néznie a mába.

Hogy távlatra legyen, a dolgok közelképén kell változtatnia.

Símai Mihály

Magyar könyvek a Szovjetunióban

Több napos látogatásra hétfőn — küldöttség élén — Budapestre érkezett Borisz Sztukalin, a Szovjetunió Minisztertanácsa mellett működő állami sajtóbizottság elnöke, hogy a magyar könyvkiadás vezetőivel folytatandó tárgyalások után aláírja a két ország kiadói együttműködésének jegyzőkönyvét a következő két esztendőre.

Borisz Sztukalin elmondta, hogy a szovjet és a magyar könyvkiadás együttműködése az 1969-1970-re aláírt jegyzőkönyv alapján sokoldalúan, gyümölcsözően alakult. Új formával, közös kiadási körrel kölcsönös megjelentetésével is bővült a kooperáció. Az azonos profilú könyvkészítő műhelyek, kiadók szoros kapcsolatokat építettek ki egymással: rendszeresen tartanak konzultációkat, küldenek és kapnak anyagokat.

A magyar szerzők könyveinek a szovjetunióbeli forgatása kapcsán a sajtóbizottság elnöke utalt arra, hogy szépirodalmi klasszikusok és mai szerzők rendszeres átültetésén túl magyar közéleti személyiségek jelentős írásműveit is közreadják. Nemrégiben készült el Kádár János beszédeinek és cikkeinek válogatásából egy kötet. Tavaly Kun Béláról szóló visszaemlékezéseket és

magának Kunnak a művét is megjelentették.

A kiadói együttműködés 1971-1972-re szóló jegyzőkönyvét — előreláthatólag — csúfítottok írják alá a Művelődésügyi Minisztériumban. (MTI)

Fagykárók a szőlőkben

A gyümölcsösök birták a hideget

A márciusi, helyenként szokatlanul kemény fagyok károsították a szőlőültetvényeket. Egyes napokon a hajnali órákban minusz tíz fokig süllyedt a hőmérséklet és a „hőhatár” feletti, vagyis a szabadon levő vészszőlők megszínylették a tél végi rendkívüli hideget. A be nem tartott, illetve a korán nyitott ültetvényeket érintette károsan a kedvezőtlen időjárás, főleg a kadarka, valamint a kövidinka fajtakák és sokkal kisebb mértékben a rizlinget. Az eddigi megállapítás szerint öt-tíz százalékos a fagykár. Ez azonban nem jelenti azt, hogy ilyen mértékű termés kieséssel kell számolni Csongrád megye mintegy húsz ezer holdas szőlőterületén. Későbbi kedvező időjárás és a szak-

szerű metszés ellensúlyozhatja, csökkentheti a károsodást.

A gyümölcsösök jól túrték a hideget és az eddigi ellenőrző szemlék megállapítása szerint a fagyok nem okoztak a szőlőkön nagyobb kárt sem az őszibarackosokban, sem az almáskertekben. Az őszi gabonafélék pedig jobban teleltek, mint egy évvel ezelőtt. Számottevő kifizást vagy felfagyást nem tapasztaltak a gazdaságok. A kalászosok beállott-sága is jobb a tavalyinál. Gyors ütemben halad a műtrágya kiszórása és az öntözés területén heven százalékára juttatták ki a hatóanyagot a megye termelőszövetkezetei. A gazdaságok biznak benne, hogy tavaszig be tudják fejezni a gabonafélék fejtrágyázását.

HOLNAP- KUTATÁS

Izgalmas a téma. Ahogy a pártbiz-

ottság titkárával belemelegszünk a beszélgetésbe, megérem a feszítő felelősséget is, amivel tavaly ősszel munkához láttak. „Az MSZMP Kenderfonó és Szövőipari Vállalati Bizottsága gazdaságpolitikai irányelvei az 1971-75 éves gazdaságfejlesztéshez”, olvassom most az aranybetűket egy bordó, keményfedelű könyvecsken. Ez a munkálkodás eredménye.

— Nagyon nehéz volt — mondja a párttitkár. Régi „kenderes”, vagy másfél évtizedet dolgozott a kikészítő üzem „stoppolójában”. — Az

nincsenek munkaköri határai. Károsan ott van a vezetői, fizikai és adminisztratív munkakörökben egyaránt.

Elmondhatjuk: a vezetők legsúlyosabb fegyelmetlensége talán éppen a fegyvelmsértéssel szembeni közömbösség. A fegyvelmsértéssel leggyakoribb formája: a munkahely sűrű változtatása, a munkaidő megrövidítése, az igazolatlan hiányzások, ita-los megjelenés, a biztonságtechnikai előírásoknak olykor szinte a semmibe vétele. A mostani választások során ezt a helyzetet egyre többen tették szóvá, így pl.: karácsonyi ünnepek után a majd egy hónapig tartó ünnepi hangulatot; a januári termelési terv alig 75 százalékos teljesítését; az egyenetlen munkaerőterhelést; a termelés zárt ciklusában, a szalagokban a magas intenzitást; más munkakörökben, irodákban pedig a dolgoztatást. Egyre több példa van a táppénzvetőkre is. A Pamutnyomóipari Vállalat szegedi gyárában szóvá tették, hogy egy 24 éves fiatalember dohányport szórt a szemébe, hogy táppénzbe helyezze. Alig tudták a szeme világát megmenteni. A Szegedi Ruhagyárban a betegségleyezési okmányok hamisítását fedezték fel.

A munkafegyelem megszilárdításában, a munkahatékonyaság összes emberi tényezőjének felkutatásában, alkalmazásában a szocialista munkaverseny mozgalomra, annak valamennyi elemtérő formájára kell támaszkodnunk. Különösen nagy szerepük van itt a fiataloknak. A vállalati gazdasági, politikai munka bázisa egyre inkább az a fiatal szakmunkás, aki keresi, megtalálja, fejleszti az alkotómunka lehetőségeit! Jelen-tős erkölcsi erőt képviselnek a kiváló dolgozók, a munkásújtók és —észerűsítők, a szocialista rendszer ki-próbált, áldozatos aktivistái, párttagok és pártönkivüliek, munkások, gazdasági vezetők, műszakiak.

Az a szociális bázis

megvan, melyre lehet és kell támaszkodni, hogy erkölcsi elveink és a gyakorlat itt-ott megtalálható ellentmondásait feloldjuk. Ez mindannyiunk érdeke, a szocializmus teljes felépítése magasabb szinten való folytatásának feltétele a munkaerőkölcs oldáláról! Erdekese, de a valóságos összefüggése az, hogy tudatos munkafegyelem, szocialista munkaetika nélkül nincs hatékony üzemi demokrácia sem! A Pamutnyomóipari Vállalat szegedi gyárában — a mostani küldöttgyűlésen — hangsúlyozta egyik felszólaló: „Nem az értekezlet kevés, sőt olykor sok is. Az üzemi demokrácia hatékonysága nem megfelelő”, és valóban egyes üzemekben mintha több energiát fordítanának az elhatározások előkészítésére, megvitatására, mint a végrehajtására. Ez éppen a tudatos fegyvelmmel etikailag, politikailag meg nem alapozott üzemi demokrácia következménye.

Ha a munkásember érzi, hogy van szava, szükség van rá, ki is kéri véleményét, gondolatát, átalakul egész életérzése, hatványozódik alkotó kedve, felelőssége a rábízott munkáért; vagyis jelentkezik az üzemi demokrácia olyannyira és jogosan igényelt hatékonysága. Az üzemi demokrácia keretei adottak, ezeket kell komolyabb gazdasági, politikai tartalommal megtölteni. Az esetlegesség helyett tervszerűsége van szükség abban a kérdésben, hogy mikor, ki, kit kérdezzünk meg, kivel konzultáljon. Ennek érdekében is sürgetjük a vállalati belső mechanizmus kidolgozását, az érdekeltiségi rendszerek konzekvens végigvitelét.

A gazdasági, állami, hivatali, intézményi vezetőktől elvárjuk, hogy mélyítsék a vezetés szocialista vonásait; az üzemet, a munkahelyeket úgy fogják fel mint termelési és politikai egységeket, ahol szocialista társadalmi viszonyok is formálódnak, ahol a mi

rendszerünket is újratermelik. Egy-személyi felelősséggel, de demokrati-kusan vezetni az talán többletmunkát igényel a döntések kimunkálásában, de a jól fizet a kolektív cserek-vő támogatásában.

A gazdaságirányítás reformjának egyik fontos tapasztalata számunkra éppen az, hogy az érdekvédelem fejlesztése a szocializmusépítés egyik legfontosabb politikai és gazdasági kérdése is. Az elmúlt években kifejlődött, gazdagabb értelmet és lehetőségeket is kapott a szakszervezetek érdekvédelmi tevékenysége. Ma tény-leg elmondhatjuk, ismerjük a vélt és valóságos sérelmeket. Azonban úgy tűnik, hogy a sérelmek orvoslásában a lehetőségek ismeretében hiányában elmaradtunk a követelményektől. A mostani választásokat szinte karakterizálja az, hogy a korábbihoz képest a vállalat-, a csoportérdek kap-tak fórumot. Olyan érdekvédelmi „misszió”, mely felkelti a jelentkező csoportérdek azonnali kielégítését, megoldhatóságát, illúzióját, nagy veszélyeket rejt magában. Az érdekvédelem maga is ellentmondásos tevékenység, az igen itt is párbán jár a nemmel! Üzemi szinteken bele kell abba nyugodni, hogy a legindokoltabb eseteket kivéve, a sérelmek orvos-lása vállalati, helyi feladat, továbbpostázásuk nem vezet a megoldáshoz.

A szakszervezeti munka fel-té-lei kedvezőbbek. Van erős szervezett, kialakult módszer és ami legfontosabb: olyan politika, melynek végrehajtása során kiteljesedik a szakszervezetek szocialista jellege, melyebb értelmet kap a munkásszolidaritás, a szervezethez, az egymásért végzett áldozatos munka, a társadalom életében töretlenül és még korszerűbb formában érvényesül a munkássz-tály hatása, törekvése.

JUHÁSZ JÓZSEF, az SZMT vezető titkára